

Vejledning om oprettelse af vuggestue/børnehave under den frie og private grundskole

Marts 2019
Danmarks Private Skoler – grundskoler og gymnasier

Forord

Siden 2005 har det været muligt for frie grundskoler at etablere og drive børnehaver i tilknytning til skolen. Fra 2014 måtte skolerne også oprette vuggestuer. Formålet er at give skolerne bedre forudsætninger for at skabe sammenhængende lærings-, udviklings- og trivselsforløb for børnene. Mange frie og private grundskoler har i dag oprettet vuggestue/børnehaver, og et stigende antal skoler viser interesse for samme.

Denne vejledning har til formål at beskrive de forhold, der er relevante, når en fri og privat grundskole planlægger eller overvejer at etablere en vuggestue/børnehaver. Vejledningen er generel og præciserer kun de grundlæggende og væsentligste forhold. Vejledningen er således ikke fyldestgørende i alle spørgsmål om området. Der er bl.a. store forskelle i kommunale krav og retningslinjer, hvilket gør det vanskeligt at lave en generel beskrivelse af alle forhold.

Sekretariatet for Danmarks Private Skoler har erfaring med at rådgive om regler og processer i forbindelse med oprettelse af vuggestue/børnehaver. Skolerne er derfor altid velkomne til at kontakte sekretariatet ved spørgsmål eller udbygning af vejledningens indhold.

God læselyst.

Sekretariatet for Danmarks Private Skoler – grundskoler og gymnasier

Indholdsfortegnelse

Forord	2
1. Lovgrundlag.....	4
2. Hvorfor oprette en vuggestue/børnehave i tilknytning til en fri og privat grundskole?	5
3. Godkendelse af vuggestue/børnehave	6
4. Overtagelse af nedlagt institution.....	7
5. Vedtægter	8
6. Krav om forældrebestyrelse	9
7. Økonomi.....	10
8. Venteliste- og optagelseskriterier	11
9. Løn og ansættelsesvilkår	12
10. Den daglige pædagogiske ledelse.....	12
11. Den pædagogiske læreplan	12
12. Demokrati, samhørighed og integration	14
13. Børnemiljøvurdering.....	14
14. Forsikringer	14
15. Markedsføring.....	15
16. For yderligere information.....	15

1. Lovgrundlag

I Lov om friskoler og private grundskoler § 36 a¹ findes grundlaget for, at en fri og privat grundskole kan oprette og drive privatinstitution (vuggestue/børnehave) eller privat pasningsordning efter Dagtilbudslovens regler.

Lov om friskoler og private grundskoler § 36 a

Frie grundskoler kan for børn, der ikke er begyndt i børnehaveklassen, etablere og drive privatinstitutioner og private pasningsordninger efter dagtilbudslovens regler. Den overordnede ledelse af en fri grundskoles privatinstitution eller private pasningsordning påvirker skolens bestyrelse.

Stk. 2. Forældrebetaling, kommunale tilskud og eventuelle private tilskud skal samlet dække alle direkte driftsudgifter til en privatinstitution efter stk. 1, 1. pkt. Forældrebetaling og eventuelle private tilskud skal samlet dække alle direkte driftsudgifter til en privat pasningsordning efter stk. 1, 1. pkt.

En fri grundskole, som driver privatinstitution eller privat pasningsordning, skal både lade sig se i budget og føre særskilt regnskab herfor, og regnskabet skal være en del af skolens samlede regnskab.

Ved ligger man som fri og privat grundskole at drive privatinstitution skal alle direkte driftsudgifter dækkes af forældrebetaling, kommunale tilskud og eventuelle donationer. For private pasningsordninger er det alene forældrebetaling og eventuelle donationer, der skal dække alle direkte driftsudgifter.

Det kommunale tilskud medgår ikke i dækning af direkte driftsudgifter for en privat pasningsordning, da tilskuddet ydes direkte til forældrene.

Af den årsag ved ligger langt størstedelen af de frie og private grundskoler at etablere en privatinstitution, og nærværende vejledning har derfor kun fokus på denne ordning.

¹Kilde: Bekendtgørelse af lov om friskoler og private grundskoler m.v. - <https://www.retsinformation.dk/forms/R0710.aspx?id=202896>

2. Hvorfor oprette en vuggestue/børnehave i tilknytning til en fri og privat grundskole?

Der er flere gode grunde til at oprette en vuggestue/børnehave i tilknytning til en fri og privat grundskole:

- En udvidelse åbner bl.a. for at kunne generere nye børn til skolens 0. klasser hvert år, og på den måde fremtidssikre skolen og et stabilt økonomisk grundlag.
- En udvidelse kan skabe en værdimæssig rød tråd gennem vuggestue/børnehave og skole, hvilket giver en stærre fælles ramme for skolens profil og identitetsgrundlag.
- En udvidelse kan give mening, fordi der mangler et tilbud om vuggestue/børnehave i nærrområdet evt. på baggrund af lukning eller nærliggende risiko for lukning af kommunale/private institutioner.
- Skolerne kan desuden drage nytte af en række afledte fordele: Effektiv ressourceudnyttelse af rengøring, pedel og administrationsamt; mulighed for at bruge de personalemæssige ressourcer på tværs i SFO og vuggestue/børnehave og generel etablering af nye og bredere samarbejdsmuligheder for skolens samlede personale.

Uanset hvilken motivation, der er for at oprette en vuggestue/børnehave, venter der skolerne en stor opgave:

- Skolen påtager sig en helt ny pædagogisk opgave, som kræver en særligt indsats og opmærksomhed
- Skolen skal have sikret tilstrækkelig økonomisk overskud til etableringen af vuggestue/børnehave
- Skolen skal være beredt på de udfordringer, som det kan give at samarbejde med en ny myndighed (kommunen) om regler og tilsyn.

Det er derfor vigtigt, at skolerne går ind i processen med åbne øjne og ser perspektiverne i den udvidelse, der skal ske. Det er særligt vigtigt, at skolen tidligt i forløbet går sig klart hvilke økonomiske muligheder og risici, der er i forbindelse med opstart af en vuggestue/børnehave.

3. Godkendelse af vuggestue/børnehave

Det er kommunen, der godkender vuggestuen/børnehaven. Ifølge Dagtilbudsloven har en fri og privat grundskole dog ret til godkendelse, hvis skolen lever op til både de kommunale godkendelseskriterier og Dagtilbudsloven. Det betyder bl.a., at kommunen ikke kan afvise at godkende, fordi kommunalbestyrelsen mener, at vuggestuen/børnehaven ikke vil blive søgt i tilstrækkelig grad.

3.1 Kommunale godkendelseskriterier

Kommunen fastsætter godkendelseskriterierne og offentliggør dem på sin hjemmeside. Kravene til privat-institutioner skal altid være sagligt begrundede og ens med de krav, som kommunen stiller til egne institutioner.

Kommunen kan bl.a. stille krav til:

- Normering
- Fysiske rammer
- Uddannelsesmæssig baggrund for det udførende personale
- Antal praktikpladser til rådighed
- Må for brugertilfredshed
- Krav om leverancesikkerhed

Kommunen kan i forbindelse med ansøgningen om godkendelse kræve et depositum på 30.000 kr. Uanset ansøgningens udfald, skal depositummet tilbagebetales, efter kommunalbestyrelsen har truffet afgørelse.

3.2 Tilsyn og nedlæggelse

Kommunen er forpligtet til at føre tilsyn med private dagtilbud på lige fod med deres egne institutioner. Kommunernes rammer for tilsyn findes på kommunens hjemmeside. Tilsyn kan ske både ved aftalte og uanmeldte besøg. Tilsynets formål er bl.a. at sikre, at de private dagtilbud lever op til optagelseskriterierne. Lever institutionen op til de fastsatte krav, er det kun forældrene, som kan bestemme, om den bør nedlægges.

3.3 Godkendelse af bygninger og legeplads

Det er kommunen, der godkender bygninger, herunder legepladser, og kommunen stiller samme krav til private dagtilbud, som de stiller til egne institutioner. Kravene forefindes bl.a. i kommunens godkendelseskriterier. Der kan yderligere søges rådgivning via en legepladsinspektør. Disse er certificeret af Teknologisk Institutet.

Skolen kan søge mere information om nybyggeri og renovering i vejledninger fra BrancheFællesskabet for Arbejdsmiljø².

²Kilde: Nybyggeri og renovering af daginstitutioner: <https://www.arbejdsmiljoweb.dk/byggeri-og-indretning/daginstitutioner/nybyggeri-af-dag-institutioner>

4. Overtagelse af nedlagt institution

Indimellem ses det, at en fri og privat grundskole vælger at overtage en eksisterende eller nyligt nedlagt kommunal eller privat institution. Når en skole overtager en anden institution, vil der være tale om en virksomhedsoverdragelse. Den oprindelige institution opføres og genopstår som en ny afdeling under skolen. Der er altså principielt tale om en ny selvejende institution med fulles muligheder og en fulles ledelse.

I praksis vil virksomhedsoverdragelsen foregå ved, at den oprindelige institution beslutter at lade sig nedlægge med henblik på at blive lagt sammen med den frie og private grundskole. Samtidigt træffer den frie og private grundskoles bestyrelse beslutning om oprettelse af privatinstitution i overensstemmelse med fremgangsmåden, der er beskrevet under afsnit 5 om vedtægter.

Ved en virksomhedsoverdragelse skal virksomhedsoverdragelsesloven følges. Loven regulerer rettighederne for det ansatte personale i den vuggestue/børnehave i forbindelse med virksomhedsoverdragelsen. Herunder angiver loven, at skolen/skolen som selvejende institution, indtræder i alle rettigheder og forpligtelser, der består på overdragelsestidspunktet, bl.a. i forhold til overenskomster samt individuelle aftaler om løn- og arbejdsforhold.

Overdragelsen betyder desuden, at den ophørende institution som udgangspunkt overdrager alle sine aktiver og passiver til skolen, og at vuggestuen/børnehaven derefter fortsætter under den frie og private grundskoles "identitet".

En virksomhedsoverdragelse – og særligt opstartsfasen – kan være kompleks. Skolen skal bl.a. håndtere de juridiske og strukturelle aspekter i overtagelsen og den usikkerhed, der ofte opstår blandt medarbejdere ved en sammenlægning. Det anbefales derfor, at skoler, der overvejer at overtage en eksisterende institution, rådfører sig med Danmarks Private Skolers sekretariat tidligt i forløbet. Beslutningen kan på den måde ske på et oplyst grundlag, og skolen kan blive klædt på det til de rent praktiske administrative og økonomiske aspekter i processen.

5. Vedtægter

Der skal ske en ændring af skolens vedtægt, hvis en fri grundskole ønsker at drive vuggestue/børnehave. Derudover er det et krav, at der udarbejdes et sæt vedtægter for institutionen.

5.1 Skolens vedtægt

Ønsker en fri grundskole at drive vuggestue/børnehave skal skolens vedtægt ændres, så der indskrives mulighed for oprettelse af vuggestue/børnehave i tilknytning til skolen. Dette kan f.eks. tilføjes i vedtægtsens formålsbestemmelse, hvor skolens virksomhed beskrives.

Der skal således træffes beslutning om en ændring af skolens vedtægter i overensstemmelse med de konkrete bestemmelser, der er gældende i skolens vedtægt. Først herefter – og med samtidig offentliggørelse af vedtægterne på skolens hjemmeside – vil vedtægtsændringen træde i kraft, og en vuggestue/børnehave kan etableres.

Nogle skoler vælger kun at starte en børnehave, men det kan give mening at formulere vedtægterne så generelt, at det giver skolen mulighed for at etablere en vuggestue sidenhen, så det ikke kræver endnu en vedtægtsændring.

5.2 Vuggestuens/børnehavens vedtægter er et tillæg til skolens vedtægt

Det er et krav ved etablering af en vuggestue/børnehave i tilknytning til skolen, at der udarbejdes et sæt vedtægter for institutionen. Eftersom skolen også har en vedtægt, vil vedtægterne for vuggestue/børnehave udgøre et tillæg til den overordnede vedtægt for skolen.

Vedtægterne for vuggestue/børnehave skal fastsætte de nærmere retningslinjer for institutionens daglige virksomhed, forældrebestyrelsens/forældrerådets vilkår mv. Da der kan være forhold, som kommunen ligger vægt på bliver reguleret i vedtægten, skal skolen tage udgangspunkt i retningslinjerne fra kommunens driftsoverenskomst. Herefter skal vedtægterne indsendes til kommunen til godkendelse. Kommunen kan vende tilbage og stille krav om visse ændringer i vedtægterne som forudsætning for godkendelse.

Sekretariatet for Danmarks Private Skoler kan hjælpe med at gennemføre udkast til vedtægter med henblik på at sikre, at de stemmer overens med skolens ønsker til den nye vuggestue/børnehave samt kravene i den konkrete kommunes driftsoverenskomst og Dagtilbudsloven.

6. Krav om forældrebestyrelse

Det er et krav fra kommunen, at der etableres en særlig forældrebestyrelse, når man som fri og privat grundskole opretter en vuggestue/børnehave. Det skal sikre, at forældre til børn i institutionen får indflydelse svarende til forældre i selvejende daginstitutioner, hvilket er et krav i Dagtilbudsloven.

For at sikre en klar skelnen mellem den frie og private grundskoles bestyrelse og vuggestuens/børnehavens bestyrelse, vælger man mange steder at anvende betegnelsen "forældreråd" fremfor "forældrebestyrelse". I den forbindelse skal skolerne dog være opmærksomme på at nogle kommuner ikke godtager denne benævnelse og kræver, at skolen bruger begrebet "forældrebestyrelse".

Da en skole ikke kan have flere bestyrelser, der fungerer ved siden af hinanden, skal vuggestuens/børnehavens forældreråd mest af alt betragtes som et organ, der har udtaleret og indstillingsret i forbindelse med ansættelse af personale i børnehaven/vuggestuen mv.

Skolens bestyrelse er den frie og private grundskoles øverste myndighed, og vuggestuens/børnehavens bestyrelse står derfor ikke over skolens bestyrelse i nogen henseender.

6.1 Indflydelse i skolens bestyrelse

Forældre til børn i skolens vuggestue/børnehave har ikke stemmeret ved skolens særlige generalforsamling. De kan dog få stemmeret ved generalforsamlingen, hvis de optages som medlem af en eventuel skolekreds. Skolekredsen kan være defineret som værende omfattet af forældre med forældremyndighed over skolens elever, forældre ved skolens eventuelle vuggestue/børnehave, samt andre der har interesse for skolens virke og godkendes af bestyrelsen.

Da forældre til børn i skolens børnehave/vuggestue som udgangspunkt ikke har stemmeret ved skolens generalforsamling, er det vigtigt, at skolen forholder sig til, om – og i givet fald hvordan – forældre til børn i børnehaven/vuggestuen skal sikres indflydelse på baggrund af sammensætningen af skolens bestyrelse.

7. Økonomi

Som tidligere nævnt skal alle direkte driftsudgifter alene finansieres gennem forældrebetaling, det kommunale tilskud og eventuelle donationer. Skolen må altså ikke bruge egne midler på driftsudgifter/børnehaver. Herudover er der en række økonomiske forhold, som skolen skal være opmærksom på i sin drift af vuggestue/børnehaver.

7.1 Driftsgaranti

Kommunen kan stille krav om driftsgaranti svarende til det forudbetalte driftstilskud tillagt en halv månedstilskud.

Formålet med kravet om driftsgaranti er at sikre, at vuggestuen/børnehaven kan yde den fornødne forsyningssikkerhed, da det er kommunens ansvar at sikre det nødvendige antal pladser, såfremt en privatinstitution opføres.

7.2 Kommunale tilskud til privatinstitutioner

Kommunen fastsætter og offentliggør på sin hjemmeside en oversigt over tilskud til privatinstitutioner. Der findes tre former for tilskud:

Driftstilskud pr. barn

- Driftstilskuddet svarer til de gennemsnitlige budgetterede nettodriftsudgifter eksklusiv støttepædagogudgifter pr. barn i et alderssvarende dagtilbud i kommunen

Bygningstilskud

- Bygningstilskuddet svarer til det gennemsnitlige bygningstilskud pr. barn i samme aldersgruppe i de selvejende daginstitutioner i kommunen

Administrationstilskud

- Administrationstilskuddet gives kun til de daginstitutioner, der selv står for administrationen. Administrationstilskuddet svarer til det gennemsnitlige administrationstilskud pr. barn, som kommunalbestyrelsen giver til selvejende daginstitutioner i kommunen.

Driftstilskuddet, bygningstilskuddet og administrationstilskuddet er fastsat ud fra niveauet i det enkelte barns opholdskommune. Hermed tages højde for den variation, der er mellem kommunerne på området og til kommunernes mulighed for selv at fastlægge skat/serviceforholdet.

7.3 Forældrebetaling

I modsætning til de kommunale dagtilbud, så er der ikke noget loft over, hvor meget forældrebetalingen må være i en privatinstitution. Det skal dog fremgå tydeligt på skolens/vuggestuens/børnehavens hjemmeside, hvad prisen for pasning udgør.

7.4 Søskenabat

Har man mere end et barn i dagtilbud, fritidshjem, SFO eller privat pasning kan man få søskenderabat. Man betaler fuld pris for den dyreste plads, mens de øvrige tilbud halveres.

7.5 Fripladstilskud

Kommunen fastsætter og offentliggør på sin hjemmeside en oversigt over fripladstilskud. Der findes tre former for tilskud. Der ydes tre former for fripladstilskud:

Økonomisk fripladstilskud

- Forældre dokumenterer, at deres aktuelle indtægter ligger inden for de indtægtsgrænser, der fastsættes ved bekendtgørelse af ministeren for familie- og forbrugeranliggender.

Socialpædagogisk fripladstilskud

- Kommunen vurderer, at barnets ophold i dagtilbuddet er særligt påkrævet af sociale eller pædagogiske grunde, og at betalingsproblemer eller vanskeligheder barnets optagelse eller forbliven i dagtilbuddet.

Behandlingsmæssigt fripladstilskud

- Børn med betydeligt eller varigt nedsat fysisk eller psykisk funktionsevne, der af behandlingsmæssige grunde har ophold i et dagtilbud.

8. Venteliste- og optagelseskriterier

Det er privatinstitutionen, der definerer venteliste- og optagelseskriterierne. Disse kriterier skal fremgå tydeligt f.eks. på privatinstitutionens hjemmeside. Er privatinstitutionen dannet på et særligt værdigrundlag, bør det fremgå af skolens vedtægter. Privatinstitutioner er ikke omfattet de samme krav til pladsanvisning som de kommunale dagtilbud. Kommunen kan derfor *ikke* visitere børn til privatinstitutioner.

8.1 Børn med særlige behov

Børn med særlige behov skal optages på lige fod med andre børn, forudsat at institutionens personale er i stand til at løfte opgaven, og de fysiske rammer tillader det. Når en vuggestue/børnehave modtager et barn med særlige behov eller handicap, tages kontakt til barnets opholdskommune med henblik på opholdskommunens vurdering af støtte til barnet.

8.2 Ophør af samarbejde

Kun i særlige tilfælde kan skolen opsige et barn fra en plads i institutionen, og på ingen måde med henvisning til at barnet kræver specialpædagogisk støtte. En opsigelse kan kun ske, efter barnet er startet i vuggestuen/børnehaven. Det skal være åbenlyst, at specialpædagogisk støtte ikke er tilstrækkeligt og barnet ikke kan rummes i institutionen. Det kan endvidere kun ske efter forudgående aftale med kommunen. I sager om påtænkt udmeldelse af børn anbefales det, at skolerne – uanset den konkrete årsag for udmeldelse – rådfører sig med sekretariatet for Danmarks Private Skoler.

9. Løn og ansættelsesvilkår

Det står i udgangspunktet skolen frit for på hvilke løn- og ansættelsesvilkår, det på daglige personale til skolens nye vuggestue/børnehave skal ansættes. Har skolen imidlertid tiltrådt BUPL-overenskomsten på de frie grundskolers område for det på daglige personale i skolens SFO, skal det på daglige personale i den nyoprettede vuggestue/børnehave også omfattes af denne overenskomst. For skoler, der ikke har tiltrådt BUPL-overenskomsten, er der mulighed for at ansætte på daglig personale på vilkår, der svarer til overenskomsten, eller lade sig inspirere af dele fra overenskomsten. Tiltrædelse af BUPL-overenskomsten er altså frivillig for de frie grundskoler og gælder først, når skolens bestyrelse har truffet beslutning herom.

Ved ansættelse af på daglig personale på den frie og private grundskole anbefales det i øvrigt, at ansættelsen konkret angives at være på skolen uden nærmere angivelse af vuggestue/børnehave eller SFO, så skolen har mulighed for at anvende de på daglige ressourcer på tværs af afdelingerne, hvis behovet opstår.

Ved spørgsmål om tiltrædelse generelt kan sekretariatet for Danmarks Private Skoler kontaktes. Ved ønske om tiltrædelse af overenskomsten bør skolen rådføre sig med sekretariatet.

10. Den daglige pædagogiske ledelse

Den daglige pædagogiske ledelse vil i de fleste tilfælde blive varetaget af skolelederen og institutionslederen i fællesskab – med skolelederen som øverste ansvarlige pædagogiske leder.

Her er det vigtigt, at rollefordelingen mellem skoleleder og institutionsleder er tydeligt afklaret, og institutionslederen har det fornødne spillerum til at kunne bestemme det grundlæggende indhold i institutionens daglige liv.

Den overordnede ledelse af vuggestuen/børnehaven varetages af skolens bestyrelse, som træffer endelig beslutning i alle overordnede forhold om skolens samlede organisation.

11. Den pædagogiske læreplan

Private dagtilbud er, ligesom de offentlige, forpligtet på at udarbejde en pædagogisk læreplan. Den skal være skriftlig og udarbejdes for børn i aldersgruppen fra 0-2 år og børn fra 3 år og frem til skolestart. Er dagtilbuddet inddelt i andre aldersgrupper, udarbejdes den pædagogiske læreplan på baggrund af denne inddeling.

Den 1. juli 2018 trådte nye regler i kraft om den pædagogiske læreplan i dagtilbud. Med den styrkede læreplan er der kommet et fælles pædagogisk værdigrundlag for alle dagtilbud, og de seks læreplanstempler fra 2004 er blevet opdateret og udfoldet.

Rammen for den pædagogiske læreplan skal for alle dagtilbud være implementeret senest d. 1. juli 2020.

11.1 Fælles pædagogisk grundlag

Det fælles grundlag består af følgende elementer:

- Børnesyn
- Børnefællesskaber
- Dannelse
- Leg
- Læringsmiljø
- Læringsmiljøer
- Børn i udsatte positioner
- Forældresamarbejde

11.2 De seks læreplanstemaer

De seks læreplanstemaer består af:

- Alsidig personlig udvikling
- Sociale udvikling
- Kommunikation og sprog
- Krop, sanser og bevægelse
- Natur, udeliv og science
- Kultur, æstetik og fællesskab

Herudover er der fastsat to pædagogiske mål for hvert læreplanstema. De to pædagogiske mål udtrykker sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø og børns trivsel, læringsmiljø, udvikling samt dannelse. Indholdsbeskrivelser og pædagogiske mål er fastsat i bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer³.

Måden, man skal arbejde med den pædagogiske læreplan, er beskrevet uddybende i hovedpublikationen "Den styrkede pædagogiske læreplan - Rammer og indhold"⁴. Herudover kan skolen søge inspiration til arbejdet gennem EMU Danmarks læringsportal og Danmarks Evalueringsinstitut, hvor en række redskaber og værktøjer præsenteres⁵.

11.3 Evalueringskultur og lederens rolle

Den styrkede pædagogiske læreplan skal understøtte en evalueringskultur, hvor det pædagogiske personale forholder sig reflektivt til arbejdet.

Vuggestuens/Børnehavens leder har ansvar for at etablere en evalueringskultur, hvori en løbende pædagogisk dokumentation af sammenhængen mellem det pædagogiske læringsmiljø, børnenes trivsel, læringsmiljø, udvikling og dannelse skal indgå. Skolen kan læse mere om lederens rolle i fremtalte hovedpublikation.

³ Kilde: Bekendtgørelse om pædagogiske mål og indhold i seks læreplanstemaer - <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=202350>

⁴ Kilde: Den styrkede pædagogiske læreplan – rammer og indhold: <https://arkiv.emu.dk/modul/den-styrkede-p%C3%A6dagogiske-l%C3%A6replan-%E2%80%93-rammer-og-indhold>

⁵ Kilde: EMU Danmarks læringsportal: <https://arkiv.emu.dk/modul/den-styrkede-p%C3%A6dagogiske-l%C3%A6replan> og Danmarks Evalueringsinstitut: <https://www.eva.dk/dagtilbud-boern/styrket-paedagogisk-laereplan>

12. Demokrati, samhørighed og integration

§ 7, stk. 4 i Dagtilbudsloven beskriver formålet for dagtilbud – offentlige såvel som private:

”Dagtilbud skal give børn medbestemmelse, medansvar og forståelse for demokrati. Dagtilbud skal som led heri bidrage til at udvikle børns selvstændighed, evner til at indgå i forpligtende fællesskaber og samhørighed med og integration i det danske samfund.”⁶

Bestemmelsen er udtryk for en indarbejdelse af FN-Konventionen om Barnets Rettigheder i dansk lovgivning (populært kaldet ”Børnekonventionen”). Bestemmelsen understøtter konventionens artikel 12, der angiver, at børn har ret til at udtrykke deres synspunkter i forhold, der vedrører dem.

Med andre ord skal børn i et privat dagtilbud sikres mulighed for at få indflydelse og medbestemmelse afhængig af alder og modenhed på deres dagligdag i dagtilbuddet. Børnene skal også gives en forståelse af demokrati og demokratiske værdier, herunder gensidig respekt, respekt for diversitet og mangfoldighed og respekt for andre kulturer.

Lovgivningen stiller således krav om, at disse værdier og rettigheder indarbejdes og afspejles i dagligdagen hos det private dagtilbud. Manglende efterlevelse medfører, at skolen fratages det kommunale tilskud.

13. Børnemiljøvurdering

Vuggestuen/Børnehaven er ligeledes forpligtet på at udarbejde skriftlige børnemiljøvurderinger hvert tredje år. De skal indeholde en kortlægning af privatinstitutionens fysiske, psykiske og estetiske børnemiljø og beskrive eventuelle børnemiljøproblemer samt have en handlingsplan.

Det er lederen af vuggestuen/børnehaven, der er ansvarlig for at udarbejde og offentliggøre den pædagogiske børnemiljøvurderingen. Lederen skal inddrage forældrerådet i denne proces.

14. Forsikringer

Skolens vuggestue/børnehave bør være omfattet af skolens eksisterende forsikringer. Herunder eventuelle forsikringer på bygninger, inventar mm. Det private dagtilbud skal som minimum være omfattet af skolens lovpligtige arbejdsskadeforsikring.

Selvom der ikke foreligger lovkrav om at tegne forsikringer for skolens elever, kan skolen vælge at tegne en særskilt ulykkesforsikring for dagtilbuddets børn. Skolen bør i den forbindelse være opmærksom på at kommunen kan stille krav om, at dagtilbuddet er omfattet af bestemte forsikringer.

Skolen skal sørge for skriftligt at orientere forældrene om, at børnene kun er omfattet af forældrenes eventuelle familieforsikring og/eller ulykkesforsikring, hvis børnene laver en skade eller kommer ud for en ulykke, mens de er i institutionen.

⁶ Dagtilbudsloven: <https://www.retsinformation.dk/Forms/R0710.aspx?id=206363>

15. Markedsføring

Det er ikke unormalt ved oprettelsen af et privat dagtilbud, at der er få børn ved opstart, men det er vigtigt, at skolen fra begyndelsen og fremadrettet fokuserer på en bred og kontinuerlig markedsføring. Udover at gøre opmærksom på privattilbuddets eksistens, er det afgørende, at skolen kommunikerer institutionens tydelige pædagogiske profil og værdigrundlag (som er i tråd med skolens) som en del af markedsføringen. Her kan det være væsentligt at kigge på skolens kommunikationsprofil og behovet for nye kommunikationsplatforme, herunder hjemmeside, synlighed på sociale medier, artikler i den lokale avis mv. Det bør også overvejes, om der skal arrangeres en "åben hus-dag", hvor interesserede kan komme og se institutionen.

16. For yderligere information

Sekretariatet for Danmarks Private Skoler hører, at vejledningen har givet indblik i reglerne for oprettelse af en vuggestue/børnehave i tilknytning til en fri og privat grundskole.

Skolerne er altid velkomne til at kontakte sekretariatet for konkret rådgivning på dette område.

Derudover gøres skolerne opmærksomme på, at Danmarks Private Skoler holder en årlig temadag om private dagtilbud, der både henvender sig til skoler med tilhørende vuggestue/børnehave og skoler, der går med overvejelserne om at starte på. Der henvises til Danmarks Private Skolers hjemmeside www.private-skoler.dk under "kurser", hvor skolerne kan orientere sig nærmere om kommende arrangementer.